

Dodatek historyczny IPN - „W Sieci Historii” nr 3-4/2021

PDF do pobrania

15.02.2021

W dodatku artykuły:

- Sebastian Ligarski, Grzegorz Majchrzak: *Niespokojny rok 1971*
Wydawałoby się, że początek 1971 r. powinien być – po krwawym stłumieniu rewolty grudniowej – spokojny. Tak jednak nie było już w styczniu, bo – mimo strachu – robotnicy postanowili dalej walczyć o swoje prawa, o swą godność.
- Andrzej Boboli: *Gierek jedzie na Wybrzeże*
Wyjazd I sekretarza KC PZPR do strajkujących robotników Szczecina i Gdańska był ewenementem w dziejach nie tylko PRL, lecz i całego obozu „demokracji ludowej”.
- Grzegorz Majchrzak: *Czujna Służba Bezpieczeństwa*
Wobec wydarzeń nie tylko z Grudnia '70, lecz również z pierwszych miesięcy 1971 r., bezczynna nie pozostała Służba Bezpieczeństwa.
- Sebastian Ligarski, Grzegorz Majchrzak: *Czarny protest. 1 maja 1971 w Gdańsku*
1 maja 1971 r. w Gdańsku – podobnie jak w Szczecinie – doszło do „czarnego pochodu”.
- Radosław Poboży, *Okiem esbeckiej kamery*
Na jednym z instruktażowych filmów dla funkcjonariuszy SB na taśmie zarejestrowano pochód pierwszomajowy w Szczecinie w 1971 r., w czasie którego przed trybuną honorową doszło do aktu protestu przeciwko przemocy użytej przez milicję w grudniu 1970 r.
- Grzegorz Waligóra, *Kowalczykowie*
6 października 1971 r. o godz. 0.40, w wyniku działań braci Jerzego i Ryszarda Kowalczyków, doszło do eksplozji, która zniszczyła aulę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu. W ten nietypowy sposób chcieli oni zaprotestować przeciwko masakrze robotników w grudniu 1970 r. oraz pokazać społeczeństwu, że istnieje w kraju opozycja skutecznie walcząca z reżimem komunistycznym.
- Grzegorz Wołk: *Proces za Lenina*
Polskie tradycje konspiracji niepodległościowej nie zniknęły wraz z rozbiem zbrojnej partyzantki w latach 50. Kojarzące się ze stabilizacją lata rządów Władysława Gomułki też miały swych konspiratorów.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Niespokojny rok 1971

Wydawałoby się, że początek 1971 r. powinien być – po krwawym stłumieniu rewolty grudniowej – spokojny. Tak jednak nie było już w styczniu, bo – mimo strachu – robotnicy postanowili dalej walczyć o swoje prawa, o swoją godność

22 stycznia stanęła Stocznia im. Warskiego w Szczecinie. Zmanipulowany artykuł w „Głosie Szczecińskim” spowodował strajk, który szybko rozlał się na miasto

Sebastian Ligarski, Grzegorz Majchrzak

Pomimo śmierci 45 osób (o czym na początku 1971 r. nadal nie pisano w prasie) w całym kraju dochodziło do protestów, bo podwyżki cen nie odwołano, a osób odpowiedzialnych za grudniową masakrę nie ukarano. W dodatku nowe władze wcale się z tym nie kwapiły, karmiąc społeczeństwo uspokajającymi komunikatami i obietnicami. Należała do nich

odbudowa Zamku Królewskiego w Warszawie. Jeden z robotników pisał do Radiokomitetu: „Człowieka czarna rozpacz ogrania na wiadomość o odbudowie »Zamku Królewskiego«. Jasna krew nas zalewa na myśl o wyciskaniu tego ciężko zapracowanego grosza. [...] Kraj nie może dostatecznie ludzi mięsem nakarmić, a już zaprojektowali na trzaskawisku odbudowę Zamku za kilkadziesiąt miliardów”.

Inny dodawał: „Aby wywalczyć małą podwyżkę płac, która sięga od 30 do 50 zł, Wybrzeże kosztowało to dziesiątki istnień ludzkich i setki rannych, ale aby tę sumę potrącić robotnikom, wystarczy jakieś fałszywe zobowiązanie Rady Zakładowej, która się w ogóle nie liczy i tu właśnie nikt nas nie broni”.

Nic zatem dziwnego, że Służba Bezpieczeństwa odnotowała, iż w styczniu

FOT. ARCHIWUM PMSZCZECIN

Pliki do pobrania

[Dodatek historyczny - „W Sieci Historii” \(pdf, 6.66 MB\)](#)